

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 27P/135/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119210798
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8119210798.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. U. M., nar. XX.XX.XXXX a mal. V. M., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúce z matky X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. X., C. XXX/XX, právne zastúpená JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom Prešov, Masarykova 2, a z otca F. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. X., U. XXX/XXA, t. č. bytom Q., X. V. XX, právne zastúpený JUDr. Pavlom Birošom, advokátom so sídlom Prešov, Bardejovská 44, v konaní o návrhu na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti a návrhu o povinnosti informovať otca, takto

r o z h o d o l :

I. zveruje maloleté deti, U. M., nar. XX.XX.XXXX a mal. V. M., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky,

II. obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok,

III. otec je povinný prispievať na výživu mal. U. sumou 140 Eur mesačne a na výživu mal. V. sumou 120 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 25.09.2019 opakovane do budúcnosti,

IV. dlžné výživné za obdobie od 25.09.2019 do 31.01.2022 pre mal. U. vo výške 1 836,60 Eur a pre mal. V. vo výške 1 588,40 Eur je otec povinný zaplatiť do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku,

V. upravuje styk otca s maloletými tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý páry piatok od 15:30 hod. do 17:30 hod. a každú páru sobotu v čase od 09:00 hod. do 11:00 hod. v priestoroch OZ G. S. za prítomnosti pracovníka tohto združenia,

VI. matka je povinná maloleté deti na styk riadne pripraviť a odovzdať ich v čase začatia styku pracovníkovi tohto združenia a po ukončení styku maloleté deti od pracovníka tohto združenia prevziať,

VII. obaja rodičia sú povinní oznámiť druhému rodičovi a pracovníkovi združenia závažné skutočnosti, pre ktoré sa styk nebude môcť realizovať v lehote najneskôr do 24 hodín pred začatím styku,

VIII. matka je povinná deti na styk s otcom riadne pripraviť,

IX. v prevyšujúcej časti návrh matky zamietá,

X. návrh otca na úpravu pomerov k maloletým deťom zamietá,

XI. návrh otca na uloženie informačnej povinnosti matke zamietá,

XII. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania,

XIII. otec je povinný zaplatiť náhradu trov štátu vo výške 844,78 Eur, do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, na účet Okresného súdu Prešov,

XIV. v prevyšujúcej časti náhradu trov konania štátu nepriznáva,

XV. zrušuje neodkladné opatrenie č. k. 29P/159/2019-13 zo dňa 16.07.2019 o informačnej povinnosti matky.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec svojím návrhom podaným na tunajší súd dňa 17.06.2019 žiadal zveriť maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti.

Svoj návrh odôvodnil tým, že s matkou žili dlhodobo v nefunkčnom vzťahu, pričom nakoniec došlo k rozchodu a matka krátko po rozchode, napriek ústnej rodičovskej dohode, podľa otca uniesla maloleté deti na Slovensko. Otec uviedol, že spočiatku sa snažil o dohodu, matka však voči nemu deti manipuluje a prerušila jeho kontakt s deťmi. Otec spochybnil matku, ako vhodnú osobu na výchovu detí, napriek tomu deti žiadali zveriť do striedavej osobnej starostlivosti a to tak, že by sa striedavá starostlivosť oboch rodičov riadila modelom 2-2-3, kedy k odovzdaniu detí dôjde v čase 08:00 hod. vyjmúc nižšie uvedené obdobia prázdnin. Otec by bol oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v nepárnom týždni v pondelok a utorok a od piatku do nedele a v párnom týždni v stredu a štvrtok. Matka by bola naopak v párnom týždni oprávnená na starostlivosť o maloleté deti v pondelok a utorok a od piatku do nedele a v nepárnom týždni v stredu a štvrtok.

Zároveň žiadal osobitne upraviť letné prázdniny a vianočné prázdniny. Matka od 30.06. príslušného roka od 17:00 hod. do 15.07. príslušného roka do 17:00 hod. a od 31.07. príslušného roka od 17:00 hod. do 15.08. príslušného roka do 17:00 hod. a otec od 15.07. príslušného roka od 17:00 hod. do 31.07. príslušného roka do 17:00 hod. a od 15.08. príslušného roka od 17:00 hod. do 31.08. príslušného roka do 17:00 hod. Vianočné prázdniny - matka každý nepárny kalendárny rok od 22.12. od 17:00 hod. do 25.12. do 10:00 hod. a každý párný kalendárny rok od 01.01. od 12:00 hod. do 07.01. do 17:00 hod., každý párný kalendárny rok od 25.12. od 10:00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 12:00 hod. a otec každý párný kalendárny rok od 22.12. od 17:00 hod. do 25.12. do 10:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 01.01. od 12:00 hod. do 07.01. do 17:00 hod., každý nepárny kalendárny rok od 25.12. od 10:00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 12:00 hod.

Obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Rodičia sú povinní uhrádzať bežné potreby maloletých tretím osobám každý v jednej polovici. Trvalý pobyt detí zostáva u matky. Daňový bonus budú rodičia uplatňovať tak, že prvého pol roka bude bonus uplatňovať otec a druhú polovicu roka matka. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov sa výživné neurčuje.

Otec vo svojich podaniach opakovane spochybňoval matku, ako osobu vhodnú na výchovu detí, spochybňoval jej morálne predpoklady, vulgárne na ňu útočil, obviňoval ju z mravného ohrozenia maloletých detí, z úmyselného zavádzania a z toho, že mu spôsobila traumu. Otec odmietol stretnutie v rámci interdisciplinárnej spolupráce pred vyšším súdnym úradníkom, k dohode medzi rodičmi teda nedošlo.

Na poslednom pojednávaní súhlasil so zverením maloletých do osobnej starostlivosti matky a žiadal úpravu styku, každý párný týždeň od piatka od 19:00 hod do nedele do 19:00 hod. Výživne žiadal určiť 100 Eur pre mal. U. a 80 Eur pre mal. V. a po 20 Eur sporivá čiastka pre každé dieťa.

2. Matka s pôvodným návrhom otca nesúhlasila. Uvádza, že tvrdenia otca sú zväčša nepravdivé, vyfabulované, skreslené, zavádzajúce a prezentované účelovo v prospech otca. Z podaní otca je zrejme akou nenávisťou oplýva voči matke, ani to nijako neskrýva. Matka z obavy o svoj život a zdravie, podala na otca trestné oznámenie, ktoré bolo predmetom vyšetrovania a bola nútená sa s dcérami odsťahovať do chráneného bývania v združení OZ X.. Matka uviedla, že otec je manipulátor a agresor, ktorý sa pokúsil uniesť vlastnú dcéru, pričom útočil tak na matku ako aj na jej brata. Spochybnila zdravý duševný stav otca. Poukázala na konania tunajšieho súdu sp. zn. 8C/45/2018 a 14C/6/2019. Matka uviedla, že otec v súčasnosti nie je schopný normálne komunikovať, nemá prehľad o potrebách maloletých detí, nedokáže uzavrieť žiadnu dohodu o podstatných náležitostiach týkajúcich sa maloletých detí. Žiadala vykonať znalecké dokazovanie, znalcom z odvetvia psychiatrie a psychológie na zdravotný stav otca.

Zároveň dňa 25.09.2019 dala protinávrh na úpravu pomerov k maloletým deťom, týmto žiadala zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti, styk neupravovať a počkať na stabilizáciu vzťahov, resp. závery znaleckého dokazovania a určiť výživné pre mal. U. 160 Eur a pre mal. V. 140 Eur.

3. Opatrovník navrhol zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, zo strany otca určiť primerané výživné, podľa jeho možnosti a schopnosti a potrieb maloletých, taktiež upraviť styk otca s maloletými deťmi, vzhľadom na trvajúci zákaz priblíženia sa otca k maloletým, naďalej v akreditovanom subjekte S..

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, správou opatrovníka o rodinných a výchovných pomeroch, dokladmi o príjmoch a výdavkoch rodičov, písomnými podaniami účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom pripojených spisov, rozhodnutí tunajšieho súdu sp. zn. 17C/2/2021, 14C/6/2019, 15C/40/2018, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento stav:

5. Maloleté deti U. a V. pochádzajú z partnerského vzťahu rodičov. Rodičia žili v Českej republike, pričom v roku 2018 sa rodičia rozišli, podľa vyjadrenia matky, otec ju dňa XX.XX.XXXX vyhodil, spolu s deťmi, z bytu v Q.. Matka sa s deťmi vrátila na Slovensko. Otec uvádza, že matka deti na Slovensko uniesla. Matka v danom čase bola na Odbore sociálnych vecí, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí, na Úrade mestskej časti Q. XX, kedy s ňou bol dňa XX.XX.XXXX spísaný protokol, v ktorom uviedla, že otec detí ju vyhodil zo spoločnej domácnosti, pričom uviedla, že nemá v ČR žiadne zázemie, prechodne býva u kamarátky. Ďalej uviedla, že sa otec o deti nezaujíma, spory s otcom trvajú už dva roky. Staršia dcéra sa údajne odmieta stykať s otcom. Pýtala sa či môže vycestovať na Slovensko. OSPOD matke uviedol, že môže vycestovať s deťmi na Slovensko, kde si má podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, čo matka aj urobila.

Prvostupňový súd v konaní č. k. 29P/243/2018-15 zo dňa 03.10.2018 však mal za to, že nemá právomoc v tejto veci, vzhľadom na obvyklý pobyt detí a konanie zastavil. Na základe odvolania, ktoré podala matka, Krajský súd zmenil toto uznesenie.

Uznesením č. k. 24CoP/10/2019-284 zo dňa 14.02.2019 zveril maloleté deti U. a V. do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca určil výživné 70 Eur pre mal. U. a 50 Eur pre mal. V.. Od tejto doby boli maloleté deti v Slovenskej republike dočasne zverené do osobnej starostlivosti matky.

6. Návrhom doručeným na tunajší súd dňa 21.09.2018, teda prakticky hneď po príchode na Slovensko, sa matka domáhala neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil otcovi zakázať priblíženia sa k nej a k maloletým deťom a taktiež, aby mu zakázal vstup do jej obydľia. Matka návrh odôvodnila tým, že ju otec vyhodil z bytu, musela sa vystať z adresy Q. XXXX/XX, XXX XX Q. X, Č. R.. Otec sa dňa XX.XX.XXXX pokúsil v Q. uniesť dcéru, pričom matku, ako aj dcéru fyzicky napadol. Následne otca vypočula polícia a bol umiestnený v Psychiatrickej nemocnici v Q.. Na základe uvedeného navrhla matka nariadiť neodkladné opatrenie.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 15C/40/2018-8 zo dňa 21.09.2018 súd uložil otcovi zákaz priblížiť sa k žalobkyni (matke) a k spoločným deťom na vzdialenosť 100 metrov. Taktiež mu súd uložil zákaz dočasne nevstupovať do obydľia v byte na C. XXX/XX v Š. X.. Zároveň uložil matke povinnosť, aby podala návrh vo veci samej.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 14C/6/2019-159 zo dňa 02.05.2019 súd zrušil zákaz priblíženia sa otca k maloletým deťom. Ponechal zákaz priblíženia sa k matke maloletých. Krajský súd uznesením č. k. 13Co/101/2019-236 zo dňa 12.09.2019 však rozhodol, že uložil otcovi zákaz priblížiť sa tak k matke maloletých ako aj k spoločným deťom na vzdialenosť 100 metrov s výnimkou účasti na nariadených úkonoch a pojednávaníach súdov, ako aj s výnimkou prípadného povoleného stretávania sa s maloletými deťmi pred orgánmi sociálnoprávnej ochrany, sociálnej kurately a zároveň pred subjektami sociálnoprávnej ochrany detí, ktoré Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR udelilo akreditáciu. Otec žiadal zrušiť alebo zmeniť dané neodkladné opatrenia. Poukázal na to, že je mu od septembra 2018 bránené v osobnom kontakte s maloletými deťmi, pričom uviedol, že matku od októbra 2018 neúspešne žiada o to, aby mu umožnila osobný styk s maloletými deťmi, hoci aj v prítomnosti tretej osoby, a hoci aj v špecializovanom zariadení.

Okresný súd v Prešove uznesením č. k. 17C/2/2021-64 zo dňa 19.11.2021 návrh zamietol. Súd poukázal na znalecké posudky vypracované tak v tomto konaní ako aj v trestnom konaní a poukázal taktiež na prebiehajúce trestné konanie vedené pod sp. zn. 5T/59/2021 na tunajšom súde pre podozrenie spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c/ a e/ Trestného zákona. Proti danému uzneseniu podal otec odvolanie. Doposiaľ odvolací súd vo veci nerozhodol.

7. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 17.06.2019 otec maloletých detí žiadal, aby súd neodkladným opatrením uložil matke povinnosť informovať otca o zdravotnom stave maloletých detí. Svoj návrh otec odôvodnil tým, že matka s ním nekomunikuje, odmieta ho informovať o zdravotnom stave detí, neuznáva rolu druhého rodiča, v deťoch vytvára klamlivý pocit, že otec nie je v ich živote potrebný. Otec poukázal na situáciu zo dňa XX.XX.XXXX, kedy mal. V. bola odovzdaná otcovi s kožným problémom, o ktorom ho matka neinformovala a na jeho požiadavku o informáciu nereagovala. Až na druhý deň prostredníctvom Centra S., po žiadosti otca adresovanej pracovníčke centra, matka odkázala, že sa jedná o reakciu na ochranný krém. Otec má za to, že rodičia by sa mali dobrovoľne informovať o všetkých zdravotných problémoch detí i vážnejších výchovných problémoch, ktoré nastali v čase, keď sa o dieťa osobne starali.

Uznesením č. k. 29P/159/2019-13 zo dňa 16.07.2019 súd uložil matke povinnosť informovať otca o zdravotnom stave mal. U. a V. a poskytnúť mu všetky relevantné informácie o zdravotnom stave maloletých detí písomne pri preberaní detí otcom podľa vykonateľného uznesenia Okresného súdu Prešov zo dňa 27.02.2019, č. k. 29P/34/2019-102. Zároveň uložil otcovi povinnosť podať návrh vo veci samej, čo otec aj urobil.

Súd následne spojil konanie o uloženie informačnej povinnosti matke a o úpravu práv a povinností k maloletým deťom a ďalej viedol vec pod sp. zn. 27P/135/2019.

8. V priebehu konania bol niekoľkokrát upravený aj styk otca s maloletými deťmi. Vzhľadom na jeho nevhodnú komunikáciu a nevhodné správanie vo vzťahu k matke, je v súčasnosti upravený styk neodkladným opatrením, rozhodnutím Krajského súdu Prešov č. k. 24CoP/119/2020-62 zo dňa 24.09.2020, v spojení s uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 27P/135/2019-270 zo dňa 10.03.2021 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi U. a V. každý párnny piatok od 15:30 hod. do 17:30 hod. a každú párnú sobotu v čase od 09:00 hod. do 11:00 hod. v priestoroch OZ Centrum S. W. Q. za asistencie pracovníka tohto združenia.

9. Zo správy opatrovníka a informácie z Centra S. súd zistil, že spočiatku stretnutia otca s maloletými prebiehali v poriadku, s dodržaním časového rozsahu a frekvencii ako aj obsahu. Maloleté deti chodili na stretnutie vždy pripravené, reagovali pozitívne. Matka sa zaujímala o obsah stretnutí a priebežne reflektuje potreby dievčat. So stretnutiami detí s otcom súhlasila a bude len rada keď si deti a otec nájdu k sebe cestu. Neskôr začali problémy, otec nesúhlasil s takouto formou stretávania sa s maloletými deťmi. Riešil problémy rodičov pred maloletými deťmi a neskôr na stretnutia prestal úplne chodiť s tým, že deti vôbec nekontaktoval.

10. V rámci konania vzhľadom na značné rozpory v tvrdeniach rodičov a ich neustály konflikt, ako aj na vzájomné obviňovanie z psychických problémov, súd nariadil znalecké dokazovanie najprv znalcom z odboru psychológie, ktorý konštatoval potrebu vyšetriť otca aj znalcom z odvetvia psychiatrie. Vo svojich podaniach opäť otec vyjadroval svoj negatívny postoj k matke, ale aj k znaleckému dokazovaniu, spochybňoval znalkyňu ako ženu, odmietal s ňou spolupracovať. Uviedol, že kvôli matke nemá žiadnu dôveru voči ženám.

K podaniam otca sa vyjadrila aj znalkyňa Q.. F. Č., ktorá vyhotovila znalecký posudok č. XX/XXXX, pričom poukázala na to, že psychologické vyšetrovania otca vo februári 2020 bolo uskutočnené len čiastočne, avšak výsledky psychologického vyšetrenia sú dostatočne na vyhotovenie záverov. Z toho vyplynula potreba psychiatrického znaleckého vyšetrenia otca, pričom otec bol o tom opakovane vyzoomený. Mal však tendenciu opakovane znalkyňu kontaktovať, domáhať sa vysvetlení ohľadne termínov, diagnostických postupov, na ktorých vyhodnotenie nemá kompetenciu. Napriek informovaniu zo strany znalkyne, túto opakovane intenzívne niekoľkokrát denne kontaktoval telefonicky, e-mailom, čo znalkyňa považovala za obťažujúce v jej ďalšej práci. Na opakované telefonáty otca teda neodpovedala pretože nemá kapacitu na ne odpovedať. Všetky potrebné postupy mala s otcom vykomunikované.

11. Znalkyňa vyšetrila oboch rodičov, podobne ako aj obe maloleté deti.

Znalkyňa matku vyhodnotila z pohľadu psychologických kritérií a predpokladov vychovávať maloleté deti ako kompetentnú a zrelú. Vo vzťahu k deťom je zodpovedná, schopná reflektovať a primerane uspokojovať ich potreby, vrátane akceptovania potreby druhého rodiča. Na deti je pozitívne naviazaná, vrelá, rešpektujúca ich autenticitu a priestor. Ide o integrovanú, otvorenú, senzitivnu osobnosť, pozitívnu aj zmysluplne prežívajúcu rolu rodiča. Zrelo rezonuje s potrebami maloletých detí. Jej osobnostný vplyv na deti sa javí ako pozitívny a žiadúci, vytvára im bezpečné citové zázemie. U matky nebola zistená

psychopatológia alebo iné psychické poruchy. Vzhľadom na aktuálnu situáciu bolo prítomné depresívne prežívanie.

Čo sa týka otca, znalkyňa konštatovala, že otec odmietol podstúpiť vyšetrenie Rorschachovou metódou. Uviedol, že nemá dôveru v celý systém. Chce, aby veci boli vyhodnotené nespochybniteľne. Uviedol, že v znalkyňu a v ženy má nulovú dôveru, a celý systém tak ako je nastavený. Otec pri vyšetrení spolupracoval len výberovo, čiastočne sa podrobil predkladaným diagnostickým skúškam. V prejave bol tenzný, nepodrobný a dominantný. Je zvýšene ostražitý. Je vzťahovačne až paranoidne nastavený. Na otázky odpovedá výberovo a nepriliehavo. Subjektívne skúsenosti prezentuje ako objektívne dané. Je dráždivý, nálada je nestabilná, iritabilná. Myslenie je štrukturálne neporušené, ale má vzťahovačný akcent. Očakáva snahu o nacytanie na niečom zo strany znalkyne, nakoľko je žena. Osobnosť menovaného je disharmonicky štruktúrovaná. V popredí je emocionálna instabilita. Nadmerná otvorenosť k prežívaniu, zvýšená senzitivita. Intenzívna emočná situácia ho premáha a dezorganizuje. So silnými emóciami nevie rezonovať ani v nich účinne reagovať. V afektívnej zložke sú v popredí silné depresívne prežívania, strach, úzkosť, obavy, pocity krivdy, dekoncentrácia, nepokoj a podráždenosť, smútok a anhedónia, pesimizmus, pocit viny. Iracionálna odozva podnetov sa javí ako intenzívnejšia. Je však schopný adekvátne narábať so svojimi emóciami. V sociálnej oblasti je extrovertne orientovaný, má záujem o kontakt s druhými osobami. Je otvorený komunikácií, vytvára blízke a podporné vzťahy, ale voči členom rodiny a ďalším blízkym ľuďom často prechováva hlboké a chronické pocity hostility. Byva vzdorovitý, nekooperatívny, málo empatický a spolupracujúci a zároveň si svoje hostilné nastavenia odmieta pripustiť. Je osobnostne a emocionálne nezrelý, jeho predpoklady zastávať rolu rodiča sa javia ako adekvátne v prípade kompenzovaného psychického stavu, ale aktuálne intenzívne negatívne prežívanie a presvedčenia menovanému komplikujú zrelé zvládanie rodičovskej roly.

Na svoje deti je intenzívne, pozitívne naviazaný, dobre zvláda skôr jednoduché výchovné momenty a rutinné situácie. Vo všeobecnosti však nedostatočne odlišuje vlastné potreby od potreby maloletých detí, javí sa ako presadzujúci vlastné predstavy a menej rezonujúci s potrebami detí, menej empatický.

Prítomný je u neho značný sklon devalvovať matku maloletých detí v jej rodičovskej role, jej ako človeka vo všeobecnosti. Otec prežíva významný stres a úzkosť, vplyvom ktorých nemá od situácie odstup a zvyšujú sa tendencie k impulzivite, k osobnostnej dezorientácii, ku kritickosti a hostilite. Je zahľtený tiesňou a vlastnými presvedčeniami, následne je prechodne menej schopný vnímať potreby maloletých dcér. Je však na deti silne pozitívne pripútaný, záleží mu na nich a vynakladá veľké úsilie pri kontaktovaní sa s maloletými. Osobnosť, vplyv otca na maloleté deti možno označiť ako nestabilný. V období, že je otec psychický kompenzovaný je jeho osobnostný vplyv pozitívny.

Vo všeobecnosti osobnosť otca disponuje zdrojmi, aby mohol plánovať a realizovať potrebné stratégie vedúce k riešeniu problémov. Voči členom rodiny býva hostilný, vzdorovitý, nekooperatívny, málo empatický a spolupracujúci a zároveň si svoje hostilné nastavenia odmieta pripustiť. Vo vzťahu saturuje i vlastnú potrebu sebastrednosti a adaptívne vyhľadáva pozornosť a obdiv, máva záujem a potešenie zo vzťahov. V správaní je preukázaná nestabilita a možná strata sebakontroly v podobe impulzívnych a menej zrelych reakcií.

Rodičia v čase vyšetrenia neboli schopní efektívne kooperovať a komunikovať, neboli schopní hľadať spoločné konsenzusy v prospech maloletých dcér, pričom preukázkou k spoločným dohodám sa javí byť otcova hlboká nedôvera a nevráživosť k smerom k matke.

Vyšetrenie nepreukázalo, že by matka negatívne ovplyvňovala maloleté deti vo vzťahu k otcovi. Vyšetrenie nepreukázalo ani negatívne ovplyvňovanie maloletých detí vo vzťahu otca k druhému rodičovi. Uvedené však znalec nemôže vylúčiť, nakoľko otec voči matke a jej ďalším osobám prechováva hlboké hostilné city, nepriateľstvo až nevráživosť a v situácii intenzívneho stresu a frustrácie nedostatočne rozlišuje medzi potrebami a prániami seba a maloletých detí.

Znalkyňa konštatovala potrebu, vzhľadom na zdravotný stav otca, konzultovať ho aj z psychiatrického hľadiska.

U mal. U. znalkyňa zistila, že na kladené otázky odpovedá primerane, bezprostredne, je dobre naladená a motivovaná. Psychické procesy a psychická regulácia sa javia ako zdravé s prítomným miernym oslabením. Je emocionálne zaťažovaná rodinnou situáciou, na vedomej úrovni však situáciu zvláda bez ťažkostí. Na životné okolnosti nazerá vzhľadom k veku realisticky, prispôsobuje sa okolnostiam, presadzuje sa a má snahu sa rozhodovať po svojom. Znalkyňa vyšetrením nezistila forenzne významne zvýšenú pohotovosť k úzkostnému, či neurotickému reagovaniu. Aktuálne v emočnom obraze bola prítomná ľahká a klinicky nevýznamná anxieta a neistota.

Oboch rodičov hodnotí vo všeobecnosti pozitívne. Smerom k otcovi je však ambivalentná, opatrná, zneistená a kritickejšia. Smerom k matke je silne vrelá, jej citové väzby na osobu matky sa javia ako intenzívnejšia. Vzťah k mladšej sestre je intenzívny, identifikuje sa s rolou staršej sestry.

Taktiež vyšetrenie mal. V. potvrdilo jej riadny vývin. V emocionálnom obraze je v popredí intenzívnejšia odozva na podnety a vyššia dráždivosť. V teste rodinných vzťahov zachytávajúcom subjektívne vnímanú realitu mal. V. pripisuje vlastné pozitívne postoje a silné city k osobe matky a sestry. Otca vytesňuje, nepripisuje mu kladne ani záporné postoje, vzťahuje sa k nemu so zneistením, ale prevažne pozitívne. Praje si tráviť s otcom čas. Negatívne hodnotenie a pocity vytesňuje mimo rodiny. Znalkyňa nezistila nič negatívne pri vzájomnej interakcii matky a maloletých detí. Obe deti boli v pokojnej a pozitívnej nálade. Taktiež v prítomnosti otca sa uvoľňujú, podobne aj otec. Koncentruje sa na kontakt s maloletými a deti sa tešili na kontakt s otcom, zostávajú v pokojnej a pozitívnej nálade. Interakciu občas rušil otec formálnymi kontrolnými otázkami, ktoré neskôr nekládol a necháva voľne plynúť spoločnú hru.

12. Vzhľadom na závery znalkyne vo vzťahu k potrebe psychiatrického vyšetrenia otca, súd nariadil znalecké dokazovanie aj znalcom z odvetvia psychiatrie.

13. Zo znaleckého posudku X.. L. Q., znalca z odboru psychiatria, vyhotoveného v tomto konaní, je zrejmé, že u otca znaleckým vyšetrením zistil polymorfnú poruchu osobnosti a predpokladá aj reaktívny paranoidný vývoj. Znalec uviedol, že osobnosť posudzovaného - otca, sa javí ako disharmonicky štruktúrovaná, neurolabilná, egocentrická s presadzovaním vlastných názorov a záujmov, s nízkou mierou sebakritičnosti, nedostatočnou mierou empatie, extrémne urážlivá, pri príliš subjektivistickom nastavení s pohotovosťou výbušnosti, robeniu scén, teatralite, s vysokou dávkou intolerancie voči iným názorom, so snahou po dominancii. Opätovne znalec konštatuje, že pokiaľ by bol psychický stav otca kompenzovaný, jeho osobnostný vplyv na deti by mohol byť pozitívny. Znalec nevylúčil, že u otca sa jedná o reaktívny paranoidný vývoj, ktorý bol spustený reálnymi udalosťami a to rozchodom s partnerkou a následnými spormi v starostlivosti o deti a rozvinul sa na báze jeho osobnosti. V jeho správaní je prítomná výrazná nalievavosť a zameranie pozornosti a konania na dosiahnutie svojej pravdy, pričom je prítomná tendencia k emočnému skresleniu, chápaniu skutočností s prevládajúcim perzekučným pocitom, ktorý je vyvolaný reaktívne.

U matky nebola zistená psychická choroba, porucha či choroba, ktorá by mala negatívny vplyv na jej rodičovské schopnosti a kompetencie. Jej osobnostný vplyv na deti sa javí ako pozitívny, žiadúci a vytvára bezpečne citové zázemie.

14. V trestnom konaní bol obvinený otec pre podozrenie zo spáchania prečinu nebezpečného prenasledovania. V súčasnosti je vec po podaní obžaloby, vedená na Okresnom súde pod sp. zn. 5T/59/2021, vo veci doposiaľ rozhodnuté nebolo.

V tomto konaní bol vyhotovený znalecký posudok o duševnom stave otca. Znalecký posudok vyhotovovala X.. X. Z., znalec v odbore psychiatria. Znalecký posudok bol vyhotovený v marci 2021. Znalkyňa konštatuje, že vyšetrenie bolo sťažené pre aktívny negativizmus vyšetřovaného - otca, výraznú paranoiditu voči znalkyni, vzťahovačnosť zameranú na expartnerku.

Znalkyňa u otca konštatuje zmiešanú poruchu osobnosti s prvkami hystriónskymi, paranoidnými a emočne nestabilnými, konkrétne so zvýraznenou impulzivitou. Otec netrpí žiadnym duševným ochorením, ktoré by sa prejavovalo bludmi, či halucináciami a tým skresleným vnímaním reality. Ide uňho o takzvanú trvalo vrodenu abnormalnu variantu vývoja osobnosti, takzvanú poruchu osobnosti, konkrétne typ zmiešanej poruchy osobnosti. Znalkyňa zistila, že u otca ide o výraznú emočnú labilitu, znížený prah dráždivosti, vzťahovačnosť zameraná na expartnerku. Tento typ osobnosti sa prejavuje tendenciami k dramatizovaniu, prehnými emočnými prejavmi, ktoré sú však plytké a labilné, manipulatívnym správaním, snahou byť stredobodom pozornosti. V povahe týchto porúch osobnosti hrá dôležitú úlohu klamstvo, simulovanie, účelové reakcie, intrigy, udavačstvo, šikanovanie. Ide o stav vrodenný, trvalý. Znalkyňa pri takomto type poruchy osobnosti nepredpokladá vedomú, mravnú korekciu správania sa u obvineného. Motívom konania otca sú práve prejavy zistenej poruchy osobnosti, ku ktorým patrí precitlivosť k správaniu sa iných ľudí, tendencia interpretovať indiferentné správanie iných ako správanie nepriateľské, neschopnosť odpustiť skutočné alebo domnelé krivdy a urážky a podobne. Znalkyňa z psychiatrického hľadiska, vzhľadom na čin pokračujúceho charakteru doporučila u otca nariadenie psychiatrického liečenia ústavnou formou.

Aj tejto znalkyni otec posielal urážlivé sms správy. Znalkyňa to vyhodnotila ako nekritickosť v správaní, ktoré pretrváva aj voči indiferentným osobám.

Znalkyňa uvádza, že po absolvovaní psychiatrickej liečby s pozitívnym efektom, kedy dôjde ku korekcii emočného náboja a sekundárne ku korekcii správania sa, dá sa predpokladať priaznivá prognóza. Za predpokladu nerealizácie uvedeného druhu liečby je pobyt obvineného - otca na slobode nebezpečný pre spoločnosť.

15. V spise tunajšieho súdu sp. zn. 29P/34/2019 na strane 11 a nasl. sa nachádza Znalecké psychiatrické vyjadrenie X.. U. U. z XX.XX.XXXX, ktoré bolo vyhotovené na objednávku otca. Súd z neho zistil, že už v danom čase bolo zistené, že otec netrpí duševnou poruchou, jeho osobnosť je však nevyzretá, anomálna, s prevažujúcimi histrionskými rysmi. Prejavuje sa prehnanými emočnými prejavmi, manipulatívnym chovaním, pocitom trvalého napätia, nespokojnosti s okolím a seba samým, zvýšenou kritikou. Znalec doporučil absolvovanie dôkladnej psychoterapie, eventuálne medikamentózneho terapie pod vedením psychiatra. Táto terapia by mala viesť k plnej kompenzácii jeho psychického stavu.

16. Otec predložil správu od X.. R. A., ktorú navštívil dňa XX.XX.XXXX, potom čo dňa XX.XX.XXXX bol na vyšetrení u doktora Č..

Otec psychiatricky popísal subjektívne svoj pohľad na konanie a na jeho problémy s matkou a maloletými deťmi. Uviedol, že žije šťastný život s nikým nemá žiadne konflikty, aj ostatné bývalé partnerky sú s ním v kamarátskom vzťahu, len s matkou svojich detí sa nedokáže dohodnúť. Teraz si vytesnil deti z hlavy. Psychiatricka nemala k dispozícii žiadne informácie od matky, vyhotovené znalecké posudky, vyšetrenie trvalo asi hodinu. Psychiatricka konštatuje u otca vyššiu intrapsychickú tenziu, bez akútnej psychoticko-nej symptomatiky, podľa záverov psychologického vyšetrenia nestabilná afektivita, histrionske a narcistické črty, dominancia, direktivita, narušená adaptabilita, narušená schopnosť empatie, nezrelá osobnosť hranične organizovaná. Uvádza, že medikamentózna liečba toho času nie je potrebná, nie je priekazná depresívna, úzkostná ani psychotická symptomatika.

17. Matka, spolu s deťmi od septembra 2020 býva v prenajatom byte, za ktorý uhrádza 350 Eur mesačne nájomné, 9 Eur UPC, životné poistenie spolu s deťmi 47,38 Eur, mobilný telefón 10 Eur, MHD 16,60 Eur, strava, drogeria, hygiena a oblečenie asi 200 Eur, poplatok za odpad 55 Eur ročne.

Matka pracovala od 01.05.2019 do 25.07.2019 pre Základnú školu R.. Príjem matky v Základnej škole R. bol v máji 601,76 Eur, v júni 620,54 Eur a v júli 429,84 Eur. Pracovný pomer ukončila výpoveďou z dôvodu, že mala problémy s dochádzaním. Od 01.02.2020 do 17.03.2020 pracovala pre spoločnosť O. V. R. J.. Vo februári 2020 bol príjem matky 498,70 Eur, v marci 248,35 Eur. Prácu ukončila kvôli pandémie a skutočnosti, že boli zatvorené školy. Pre spoločnosť N.-H. U., V. R. J. pracovala od 11.01.2021 do 30.04.2021. Následne dostala výpoveď. V januári mala príjem 186,04 Eur, vo februári 404,81 a v marci 223,43 Eur. V októbri 2021 pracovala, jej príjem bol 145,20 Eur, prácu ukončila z dôvodu, že zamestnávateľ nedodrжал dohodnuté podmienky. Od 26.10.2021 je opätovne zamestnaná, nechcela však aby otec vedel kde pracuje. V októbri bol jej príjem 95,15 Eur, v novembri 514,95 Eur v decembri 680,55 Eur.

Z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch vyplynulo, že v roku 2019 mala úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov 2 010 Eur.

Od marca 2020 do septembra 2020 poberala pandemickú OČR, v marci to bolo 130,10 Eur, v apríli 278,60 Eur, v máji 287,90 Eur, v júni 278,60 Eur, v júli 287,90 Eur, rovnako v auguste a v septembri 204,30 Eur. V novembri matka poberala sociálnu dávku vo výške 166 Eur a v rovnakej výške až do januára 2021. V marci 2021 opäť začala poberať pandemickú PN vo výške 132,50 Eur, v apríli 293,30 Eur, v máji 283,80 Eur, v júni 293,30 Eur, v júli 283,80 Eur a v auguste 104,01 Eur. V auguste 2021 matka z úradu práce dostala sumu 717 Eur, čo bol príspevok aj s pandemickou nemocenskou dávkou - na dieťa príspevok 333 Eur. V septembri taktiež dostala dávku v hmotnej núdzi 68,30 Eur.

Ako uchádzačka o zamestnanie bola vedená od 26.07.2019 do 31.01.2020 a od 18.03.2020 do 10.01.2021.

Matka poberať rodinné prídavky na dve deti. V roku 2019 - 48,68 Eur, neskôr 49,90 Eur a v súčasnosti 51 Eur.

18. Maloletá U. navštevuje tretí ročník základnej školy, kde jej matka uhrádza 20 Eur poplatok na ZRPŠ ročne, triedny fond 5 Eur ročne, poistenie 1,50 Eur ročne, strava 30 Eur mesačne, ŠKD 12 Eur mesačne, MHD 10 Eur mesačne. Školské potreby na začiatku školského roka, matka zakúpila v sume 35 Eur mesačne. Ďalšie výdavky má na oblečenie, hygiena, obuv, lieky pri bežných chorobách. Dieťa je zdravé.

19. Maloletá V. navštevuje materskú školu. Do júna 2021 bolo školné 40 Eur, strava 38 Eur. Od septembra 2021 je strava 11 Eur, školné ako predškoláčka neplatí. 35 Eur matka platí na polrok príspevok na pomôcky. Taktiež má výdavky na oblečenie, obuv, lieky, hygiena. V roku 2020 navštevovala tanečný krúžok O., kde matka platila 90 Eur ročne. Dieťa je zdravé.

20. Otec v Českej republike pracoval pre spoločnosť U. G. V. R. J., pričom jeho priemerný mesačný príjem bol asi 25 000,- CZK. Pracoval tam v pracovnom pomere a neskôr sa spoločnosť premenovala na N. V. R. J..

Od 01.08.2020 je otec vedený ako živnostník v Slovenskej republike. Naďalej pracuje ako účtovník pre spoločnosť N. V. R. J. v Českej republike, zároveň je od septembra 2020 zamestnaný aj v pracovnom pomere. Príjem otca od spoločnosti N. V. R. J. ako živnostníka, od 8/2020 do marca 2021 bol 40 000,- CZK v hrubom a od apríla 2021 je to 45 000,- CZK v hrubom.

Od decembra 2020 pracoval pre spoločnosť Č. V. V. R. J. a jeho priemerný príjem do marca 2021, teda za štyri mesiace bol 625 Eur. Podľa vyjadrenia otca pracovný pomer ukončil z dôvodu, že nemal dostatočnú kvalifikáciu pre ďalšie pokračovanie v práci.

Od septembri 2021 pracuje pre spoločnosť N. V. V., jeho príjem je 983 Eur mesačne.

Otec predložil prehľad o svojich záväzkoch. V novembri 2019 zobral úver vo výške 500 Eur, ktorý je už splatený, splácal ho po 25,84 Eur.

V súčasnosti otec naďalej spláca hypotéku, ktorú bral na nákup bytu 22.12.2018 vo výške 52 900 Eur a spláca ju po 193,44 Eur.

Ďalší úver na bývanie bral v januári 2019 vo výške 14 400 Eur a spláca ho naďalej po 197,76 Eur.

Spotrebný úver na vozidlo bral v januári 2021 vo výške 7 786 Eur a naďalej ho spláca po 197 Eur.

Naďalej spláca úver v ČSOB banke z decembra 2018, ktorý bral vo výške 120 000,- CZK a spláca ho po asi 68 Eur. Tento úver ako uviedol, bral na vybavenie bytu, sťahovanie, školné, právne zastúpenie.

V Equa Bank mal otec niekoľko úverov, ktoré si bral v roku 2021 a 2022. V súčasnosti tieto úvery refinancoval, nový úver spláca po 139 Eur mesačne.

Úvery splácané otcom a ním daný prehľad je na č. I. 550 a nasledujúce. Predmetné úvery otec bral na kúpu dvojizbového bytu v Š.Ý. X., keďže uvádzal, že to bolo podmienka matky preto, aby mu opätovne začala dávať deti, čo však nedodržala. Neskôr uviedol, že bol nútený zakúpiť si motorové vozidlo, ktoré naďalej spláca na leasing, avšak vozidlo si vyžadovalo značné opravy a v súčasnosti je nepojazdné. Vozidlo používal na cestu do Českej republiky raz mesačne.

Otec v súčasnosti býva v prenajatom byte v Q., keďže uviedol, že je slobodný človek a môže bývať kde chce. Za tento byt uhrádza nájom 550 Eur, pričom v Š. X. prenajíma byt za sumu 350 Eur. Počas doby kedy otec býval v Š. X. alebo v Q. s ním rôznu dobu bývali rôzne ženy, či už samé alebo so svojimi deťmi. Otec uvádzal, že išlo o jeho kamarátky a prispievali mu len čiastočne, podľa jeho vyjadrenia, na energie. Otec predložil doklady preukazujúce jeho úverové zaťaženie a splácanie úverov. Zároveň, otec ako živnostník, uhrádza sociálne poistenie 181 Eur a zdravotné poistenie 76,44 Eur. Ďalšie výdavky má na oblečenie a kozmetiku 75 Eur, telefón 10 Eur, internet 10 Eur, televízia 14 Eur.

Z faktúr predložených otcom súd zistil, že na byte v Š. X. mal na elektrine v júni 2021 nedoplatok 23 Eur, na plyne v máji 2021 - 107,93 Eur.

Otec na výživu detí začal prispievať v novembri 2019, pričom v danom roku spolu zaplatil 950 Eur, v roku 2020 - 1 520 Eur, v roku 2021 - 1 320 Eur a v roku 2022 - 120 Eur. Matka predložila prehľadný výpis o platení výživného, ktorý sa nachádza na č. I. 649 a ktorý nebol medzi účastníkmi sporný.

21. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) <<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-36>> Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Čo sa týka povinnosti otca zaplatiť trovy štátu, mu súd povolil taktiež zaplatiť do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

27. Podľa § 335 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamieta alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

28. V predmetnom konaní bolo namieste rozhodnúť o úprave pomerov k maloletým deťom, ktoré pochádzajú z partnerského vzťahu rodičov.

Rodičia žili v Českej republike a od septembra 2018, kedy matka odišla na Slovensko, podľa jej tvrdení so súhlasom otca, podľa otca bez jeho súhlasu, dochádza ku konfliktom medzi rodičmi. Otec dal návrh na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti alebo do jeho výlučnej starostlivosti. Neskôr na pojednávaní súhlasil so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Matka túto starostlivosť zabezpečuje dlhodobo. V jej starostlivosti, napriek slovným a písomným útokom zo strany otca o tom, že maloleté deti zanedbáva, resp. nie je schopná zabezpečovať starostlivosť, neboli zistené žiadne nedostatky, či už prostredníctvom lekára, školy, akreditovaného subjektu, opatrovníka, prípadne súdu. Vzhľadom k týmto skutočnostiam, vzhľadom ku skutočnostiam, že matka má vytvorené vhodné podmienky pre maloleté deti, jej súd zveril do osobnej starostlivosti maloleté deti.

29. Čo sa týka úpravy pomerov vo vzťahu k osobnej starostlivosti u maloletých detí a taktiež vo vzťahu k úprave styku, súd vychádzal zo znaleckých posudkov vyhotovených v tomto konaní, znalcom z odvetvia psychiatrie, z odboru psychológie, v trestnom konaní znalcom z odvetvia psychiatrie, ako aj z posudku, ktorý dokonca otec sám predložil vo vzťahu k svojmu zdravotnému stavu. Všetky tieto posudky vnímajú osobnosť otca ako nezrelú a pri záťaži veľmi výbušnú, emocionálne oslabenú, so silnou frustráciou, vzťahovačnosťou, podráždenosťou. Všetky tieto črty sa nakoniec prejavujú dlhodobo vo vzťahu k matke, ako aj k pomáhajúcim profesiám, či už opatrovníkovi, psychológovi, znalcom, akreditovanému subjektu a samozrejme aj voči súdu, v tomto, ale aj iných konaniach týkajúcich sa otca a maloletých detí. Sú to prejavy slovnej agresie, nedôvery, odmietanie vyšetrení, nerešpektovanie súdnych rozhodnutí a pod. Otec uviedol, že takto sa správal z dôvodu, že mu matka bráni v stretávaní sa s maloletými deťmi. Súd však poukazuje na to, že maloleté deti nie sú prostriedkom na terapiu otca. Maloleté deti majú právo na druhého rodiča, teda v tomto prípade otca, ale za situácie kedy je schopný kriticky nazerať na svoje konanie, posúdiť následky svojho konania, vnímať nevhodnosť svojho správania a svojich reakcií vo vzťahu k deťom a pred deťmi, zároveň akceptovať druhého rodiča. Otec nemusí súhlasiť s matkou, ale musí byť schopný ju vnímať ako osobu, s ktorou má kooperovať pri starostlivosti o spoločné deti. Doposiaľ vykonané dokazovanie však nesvedčí o tom, že by otec nevhodnosť svojho správania a svojich reakcií vnímal, kriticky na nich nazeral a snažil sa ich zmeniť. Súd nemôže maloleté deti prenechať na ním navrhovaný styk za situácie, kedy nevie ako bude otec reagovať na prípadný diskomfort v jeho prežívaní alebo na určité situácie, ktoré môžu nastať.

Hoci otec sám rezignoval na stretávanie sa s maloletými deťmi a v súčasnosti ich už dlhšiu dobu nevidel, pretože neakceptuje terajší spôsob úpravy styku, súd má za to, že je potrebné zachovať vzťah otca s maloletými deťmi a ich kontakt. Je však potrebné, aby sa otec skontaktoval s príslušným odborníkom a podstúpil náležitú terapiu, tak ako mu to odporúčala už psychiatrička v prvom posudku, ktorý sám predložil v roku 2018, a tak ako to konštatujú aj znalci pribratí v tomto, alebo v trestnom konaní. Ocom predložená lekárska správa z decembra 2021, že v súčasnosti nepotrebuje medikamentóznú liečbu, za situácie kedy má súd k dispozícii množstvo objektívnych dôkazov a predovšetkým znaleckých posudkov o tom, že zdravotný stav otca nie je v poriadku, nemôže poprieť všetky tieto dôkazy. Nie je možné, aby len na základe takejto správy, po tak rozsiahlom dokazovaní, ktoré preukazuje iné zistenia, súd plne umožnil otcovi styk aký žiada.

Súd teda apeluje na otca, aby sa podrobil takej psychoterapii, ktorá zasanuje jeho zdravotný stav, pomôže mu a opätovne mu otvorí cestu k budovaniu plnohodnotného vzťahu s maloletými deťmi a jeho

fungovaníu ako rodiča. Za situácie aká je v súčasnosti, kedy otec popiera akékoľvek negatíva na svojej strane a všetku zodpovednosť za svoje nevhodné správanie prenáša na matku, opatrovníka, súd, ženy všeobecne alebo znalcov a vysielala vyslovene hostilné a nenávistné postoje vo vzťahu k matke, nemohol súd ponechať stretávanie sa otca s maloletými deťmi bez toho, aby na ich vzájomný kontakt nedozerala ďalšia osoba. Súd ponechal úpravu styku, tak ako bola doteraz upravená neodkladným opatrením v súlade s rozhodnutím Krajského súdu a mierne skorigovaná rozhodnutím Okresného súdu.

30. Čo sa týka otca, z jeho strany bolo namieste určiť výživné. Otec pracuje ako účtovník, či už v pracovnom pomere alebo ako živnostník. Súd určoval výživné od podania návrhu matky, teda od 25.09.2019. V danom čase bol otec v pracovnom pomere v Českej republike. Jeho príjem bol asi 1 000 Eur. Neskôr odišiel na Slovensko, úverovo sa značne zaťažil, či už hypotékou, spotrebným úverom na bývanie, úverom na kúpu motorového vozidla, zariadením do domácnosti a podobne, pričom jeho úverové zaťaženie je v súčasnosti viac ako 800 Eur. Súd však poukazuje na to, že výživné je prednostná pohľadávka a súd na úverové zaťaženie otca môže prihliadať len čiastočne.

Súd predovšetkým nezohľadnil výdavky otca na jeho bývanie v Q., keďže otec si sám dobrovoľne zabezpečil bývanie v Š. X.. Hoci má právo bývať kdekoľvek, keďže ako uviedol je slobodný človek, pokiaľ má zvýšené náklady na ďalšie bývanie, ktoré by mohol využiť práve na výživné pre maloleté deti, súd na takéto výdavky prihliadnuť nemôže. Prenájom za byt v Š. X. je 350 Eur, pričom určitý čas tam otec býval a neskôr sa sám rozhodol, že odíde bývať do Q.. Tento byt prenajal za 350 Eur, pričom náklady na hypotéku, poistenie hypotéky a samotné bývanie ani nepokrývajú tieto náklady. Zároveň v čase keď otec v danom byte býval, bývali tam aj iné osoby. Otec uvádzal, že sa mu podieľali na nákladoch na energiu. Je však zrejmé z dokladov, ktoré predložil, že tak na elektrickej energii, ako aj na plyne mal nedoplatky. Je teda zrejmé, že otec umožnil osobám bývať v byte, avšak tieto spotrebovali energiu, ktorú musí zaplatiť otec. V súčasnosti sú jeho náklady na bývanie 550 Eur mesačne, pričom taktiež bolo zistené, že v tomto byte bývajú ďalšie osoby. Otec údajne získava časť finančných prostriedkov od týchto osôb platbami za energiu, čo však preukázané nebolo.

Čo sa týka konania otca, vo vzťahu ku kúpe a prenájmu bytov, či už v Š. X. alebo v Q., sa súdu javí ako ľahkovážne, málo uvážené a neobstojí tvrdenie otca, že matka žiadala, aby si otec zabezpečil bývanie vo forme vlastníctva, pretože takúto podmienku si rodič, hoci má deti v osobnej starostlivosti klásť nemôže, nie je nijako vynútitelná. Taktiež otec si kúpil dvojizbový byt, v súčasnosti si však prenajíma trojizbový. Súd zohľadnil výdavky otca na bývanie len do výšky 350 Eur.

Čo sa týka jeho úverového zaťaženia, súd považuje takéto úverové zaťaženie za neprimerané a nemohol ho zahrnúť do oprávnených výdavkov otca, napríklad vo vzťahu k motorovému vozidlu, ktoré otec mal údajne využívať na cestu do Prahy raz mesačne. Súd taktiež poukazuje na to, že otec má schopnosti a možnosti pracovať v súčasnosti v trvalom pracovnom pomere za takmer 1 000 Eur a zároveň zarábať ako živnostník, v súčasnosti v hrubom 45 000,- CZK, čo je viac ako 1 700 Eur. Čiže príjem otca v súčasnosti je aj pri zohľadnení určitého úverového zaťaženia taký, ktorý odôvodňuje platiť výživné vyššie než otcom navrhovaná suma 120 Eur a 100 Eur, aj so sporivou čiastkou. Súd nepovažoval za vhodné, pri takto určenom výživnom dávať čiastku na sporenie, keďže samotná takáto výška výživného bez sporivej časti, len veľmi hranične pokryje náklady na maloleté deti.

Súd určil výživné, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku s tým, že vychádzal z výdavkov matky na maloleté deti, ktoré preukázala u mal. U. pravidelne do 60 Eur mesačne a u mal. V. asi 40 Eur, bez stravy, platieb za bývanie a ďalších platieb. Medzi účastníkmi nebola sporná suma toho, koľko bolo na výživné zaplatené otcom, teda suma 3 910 Eur. Vzhľadom na potreby maloletých detí, na ich výdavky, vzhľadom na ich vek, zdravotný stav mal súd za to, že je primerané určiť výživné vo výške 140 Eur a 120 Eur mesačne.

Suma 140 Eur predstavuje približne 54 % z celkovej sumy určeného výživného a 120 Eur približne 46 %. V tomto pomere potom súd rozdelil otcom doteraz zaplatené výživné vo výške 3 910 Eur, teda na sumu 2 111,40 Eur a sumu 1 798,60 Eur. Súd odpočítal tieto sumy od bežného výživného, ktoré otcovi vzniklo pre mal. U. za obdobie od 25.09.2019 do 31.01.2022 vo výške 3 948 Eur (3 948 Eur - 2 111,40 Eur). Dlhé výživné je potom 1 836,60 Eur a u mal. V. mal otec zaplatiť 3 384 Eur (6 dní 9/2021 + 28 mesiacov x 110 Eur), zaplatil 1 798,60 Eur. Rozdiel medzi týmito je suma 1 588,40 Eur, ktoré má otec zaplatiť taktiež ako dlžné výživné do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti súd návrh matky zamietol. Lehotu na zapltenie dlžného výživného súd považuje za primeranú vzhľadom na schopnosti otca, jeho príjmové pomery a potreby maloletých detí, ktoré doteraz dostávali výživné len vo výške spolu 120 Eur mesačne.

31. Návrhy otca na úpravu pomerov, na úpravu styku súd ako nedôvodné zamietol. Napriek tomu, že otec dal návrh aj na informačnú povinnosť zo strany matky, otec na informácie, ktoré mu poskytuje matka reaguje negatívne, uvádza, že deti nemá a podobne. Za takejto situácie preto sa súdu javilo ako nepotrebné ukladať matke takúto povinnosť, keď otec o takéto informácie ani nestojí. Súd teda zamietol návrh otca na uloženie informačnej povinnosti matke a neodkladné opatrenie v tejto veci zrušil.

32. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

34. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného sporového poriadku a náhradu trov konania účastníkom konania nepriznal.

36. Čo sa týka trov konania, štát platil za znalecké dokazovanie znalečné, ktoré nebolo kryté preddavkom. Táto suma bola vo výške 1 689,56 Eur. Vzhľadom na potrebu predovšetkým psychiatrického vyšetrenia otca ako aj vyšetrenia psychologického, súd uložil povinnosť zaplatiť polovicu týchto nákladov otcovi. Vzhľadom na pomery matky a jej súčasný nízky príjem, vo zvyšku súd náhradu trov konania štátu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Prešov) na Krajský súd v Prešove, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).